

(N)

Side 1 av 13
Sikkerhetsdatablad iht. forordning (EF) nr. 1907/2006, vedlegg II
Revidert den / Versjon: 02.10.2015 / 0004
Erstatter utgave fra / Versjon: 07.05.2014 / 0003
Trer i kraft fra: 02.10.2015
PDF-trykkdato: 19.10.2015
Tankpatron - M5, M10, M28

Sikkerhetsdatablad iht. forordning (EF) nr. 1907/2006, vedlegg II

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Tankpatron - M5, M10, M28

Metanol
Registreringsnummer (ECHA): --
Index: 603-001-00-X
EINECS, ELINCS, NLP: 200-659-6
CAS: 67-56-1

1.2 Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifisert relevant bruk av stoffet eller blandingen:

Brenselcellen

Bruk som frarådes:

Det foreligger foreløpig ingen informasjon om dette.

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

(N)

SFC Energy AG, Eugen-Sänger-Ring 7, 85649 Brunenthal, Tyskland
Telefon: +49 (0)89 673-592-0, Telefaks: +49 (0)89 673-592-369
info@sfc.com

E-postadresse på den sakkyndige personen: info@chemical-check.de, k.schnurbusch@chemical-check.de - må IKKE brukes til å be om sikkerhetsdatablader.

1.4 Nødtelefonnummer

Informasjon i nødstilfelle / offentlig rådgivningsorgan:

(N)

Giftinformasjonen, Oslo. Døgnåpen telefon 22 59 13 00

Nødtelefonnummer for selskapet:

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til Forordning (EF) 1272/2008 (CLP)

Fareklasse	Farekategori	Farehenviisning
Flam. Liq.	2	H225-Meget brannfarlig væske og damp.
Acute Tox.	3	H331-Giftig ved innånding.
Acute Tox.	3	H311-Giftig ved hudkontakt.
STOT SE	1	H370-Forårsaker organskader.
Acute Tox.	3	H301-Giftig ved svelging.

2.2 Merkingselementer

Merking i henhold til Forordning (EF) 1272/2008 (CLP)

Sikkerhetsdatablad iht. forordning (EF) nr. 1907/2006, vedlegg II
 Revidert den / Versjon: 02.10.2015 / 0004
 Erstatte utgave fra / Versjon: 07.05.2014 / 0003
 Tre i kraft fra: 02.10.2015
 PDF-trykkdato: 19.10.2015
 Tankpatron - M5, M10, M28

Metanol
 CAS: 67-56-1, Index:603-001-00-X EC: 200-659-6

Fare

H225-Meget brannfarlig væske og damp. H331-Giftig ved innånding. H311-Giftig ved hudkontakt. H370-Forårsaker organskader. H301-Giftig ved svelging.

P101-Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102-Oppbevares utilgjengelig for barn. P103-Les etiketten før bruk.

P210-Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningsskilder. Røyking forbudt. P241-Bruk elektrisk materiell / ventilasjonsmateriell/belysningsmateriell og arbeidsutstyr som er eksplosjonssikkert. P243-Treff tiltak mot statisk elektrisitet. P260-Ikke innånd damp.

P307+P311-Ved eksponering: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

P403+P235-Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig. P405-Oppbevares innelåst.

P501-Innhold/beholder leveres til avfallsbehandling i overensstemmelse med alle lokale, regionale, nasjonale og internasjonale lover.

2.3 Andre farer

Ikke noe vPvB-stoff

Ikke noe PBT-stoff

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1 Stoff

Metanol	Stoff som en EU-eksponeringsgrenseverdi gjelder for.
Registreringsnummer (REACH)	--
Index	603-001-00-X
EINECS, ELINCS, NLP	200-659-6
CAS	67-56-1
% område	
Klassifisering i henhold til Forordning (EF) 1272/2008 (CLP)	Flam. Liq. 2, H225 Acute Tox. 3, H331 Acute Tox. 3, H311 Acute Tox. 3, H301 STOT SE 1, H370

3.2 Blanding

i.a.

For teksten til H-setningene og klassifiseringsforkortelsene (GHS/CLP), se avsnitt 16.

Stoffene som er nevnt i dette avsnittet, er nevnt med deres faktiske, riktige klassifisering!

Det betyr for stoffer som er angitt i Vedlegg VI i Tabell 3.1/3.2 i EU-forordning nr. 1272/2008 (CLP-forordningen), at alle evt. angitte merknader som er nevnt der, er hensyntatt for klassifiseringen.

Sikkerhetsdatablad iht. forordning (EF) nr. 1907/2006, vedlegg II
Revidert den / Versjon: 02.10.2015 / 0004
Erstatter utgave fra / Versjon: 07.05.2014 / 0003
Trer i kraft fra: 02.10.2015
PDF-trykkdato: 19.10.2015
Tankpatron - M5, M10, M28

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Legekontroll nødvendig, pga. mulighet for forsinket virkning.

Vær oppmerksom på selvbeskyttelse.

En bevisstløs person må aldri tilføres væske gjennom munnen!

Innånding

Fjern personen fra fareområdet.

La personen få frisk luft, oppsøk lege omgående.

Bring i stabilt sideleie ved bevisstløshet og innhent råd fra lege.

Hudkontakt

Forurensede, tilsølte klær må fjernes øyeblikkelig, vask grundig med mye vann og såpe, kontakt lege øyeblikkelig, hold datablad klart.

Øyekontakt

Fjern kontaktlinser.

Skyll grundig med mye vann i flere minutter, oppsøk lege hvis nødvendig.

Inntak gjennom munnen

Munnen skylles grundig med vann.

Gi rikelig vann å drikke, oppsøk lege omgående.

Fremkall brekninger.

Cirka 100 ml ca. 40%-ig etanol drikkes i nytbar form.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Hvis relevant, er symptomer og virkninger som oppstår forsinket, oppført i avsnitt 11, eller ved opptaksveiene under avsnitt 4.1.

I visse tilfeller kan det forekomme, at forgiftningssymptomene først opptrer etter lengre tid/etter flere timer.

Det kan optre:

Etter resorpsjon:

Kvalme

Brekninger

Hodepine

Svimmelhet

Fare for å bli blind

Acidosis

Blodtrykksfall

Kramper

Narkotiserende virkning.

Koma

Lever- og nyreskader

Hjerterytmeforstyrrelser

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

i.k.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler

Vanndustråle/alkoholbest. skum/CO2/tørt slukningsmiddel

Ueguede slokkingsmidler

Kraftig vannstråle

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

I tilfelle av brann kan det dannes:

Kulloksider

Giftige gasser

Eksplisjonsfarlige damp-/luftblandinger

Farlige damper, tyngre enn luft.

Ved spredning nær bakken er det mulighet for tilbaketening av fjernere tennkilder.

5.3 Råd til brannmannskaper

Unngå innånding av røyken som oppstår ved brann eller eksplosjon.
Luftuavhengig åndedrettsvern.
Full beskyttelse
Avkjøl utsatte beholdere med vann.
Kontaminert vann til slukking skal deponeres i henhold til myndighetenes forskrifter.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Unngå øye- og hudkontakt samt innånding.
Fjern antennelseskilder. Røyking forbudt.
Ta eventuelt forholdsregler mot elektrostatisk opplading.
Vær evt. oppmerksom på sklifare.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Dem opp hvis det slipper ut større mengder.
Reparer lekkasjer, hvis dette kan skje uten fare.
Unngå både at produktet trenger inn i overflate- eller grunnvannet, og ned i marken.
Må ikke tømmes i kloakkavløp.
Myndighetene varsles omgående hvis produktet er kommet inn i kloakkanlegget som følge av et uhell.
Eksplosjonsfare

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Ta opp med væskebindende materiale (f.eks. universalbindemiddel, sand, kiselgur) og disponer i henhold til avsnitt 13.
Bruk ikke brennbare stoffer.
Skyll restene bort med mye vann.
Fyll optatt gods i beholdere som kan lukkes.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Personlig sikkerhetsutrustning, se avsnitt 8, henvisninger om disponering, se avsnitt 13.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

I tillegg til opplysningene i dette avsnittet finner du også relevante opplysninger i avsnitt 8 og 6.1.

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

7.1.1 Generelle anbefalinger

Sørg for god romventilasjon.
Unngå innånding av dampene.
Krav til forholdsregler i forbindelse med avtrekk på arbeidstedet eller ved behandlingsmaskinene.
Unngå øye- og hudkontakt.
Holdes unna antennelseskilder. Røyking forbudt.
Ta forholdsregler mot elektrostatisk opplading.
Iverksett eventuelt tiltak for beskyttelse mot eksplosjoner.
Bruk eksplosjonsbeskyttede apparater.
Anordninger skal jordes.
Må ikke brukes på varme overflater.
Lukk også tømte beholdere eller beholdere som brukes i arbeidsprosessen, etter bruk.
Det er forbudt å spise, drikke og røyke, samt å oppbevare næringsmidler i arbeidsrommet.
Obserér henvisningene på etiketten og i bruksanvisningen.
Bruk arbeidsmetoder i henhold til driftsveiledning.

7.1.2 Henvisninger til generelle hygienetiltak på arbeidsplassen

De generelle hygieniske forholdsregler i omgang med kjemikalier må overholdes.
Før pauser og ved arbeidets slutt skal hendene vaskes.
Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefôr.
Legg fra deg kontaminerte klær og sikkerhetsutrustning før du går inn i områder som blir brukt til å spise.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

N

Side 5 av 13
 Sikkerhetsdatablad iht. forordning (EF) nr. 1907/2006, vedlegg II
 Revidert den / Versjon: 02.10.2015 / 0004
 Erstatte utgave fra / Versjon: 07.05.2014 / 0003
 Trer i kraft fra: 02.10.2015
 PDF-trykkdato: 19.10.2015
 Tankpatron - M5, M10, M28

Produktet må kun lagres lukket og i original emballasje.
 Produktet må ikke lagres i ganger og trappeopp ganger.
 Løsningsmiddelbestandig gulv
 Må ikke lagres sammen med brannfremmende eller selvantennelige stoffer.
 Ikke lagre sammen med oksidasjonsmidler.
 Må lagres lukket og beskyttet mot fuktighet.
 Lagres på et godt ventilert sted.
 Må beskyttes mot solpåvirkning og varmepåvirkning.
 Vær oppmerksom på særlige lagerbetingelser (i Tyskland f.eks. iht. "Betriebssicherheitsverordnung").
 Må oppbevares innelåst.
 Må lagres kjølig.
 Uegnet materiale:
 Forskjellige kunststoffer
 Magnesium
 Sinklegeringer

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Det foreligger foreløpig ingen informasjon om dette.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1 Kontrollparametere

N	Kjem. betegnelse	Metanol	% område:
	AN: 100 ppm (130 mg/m ³) (AN), 200 ppm (260 mg/m ³) (EU)	KV: ---	TV: ---
	Overvåkingsordninger:	<ul style="list-style-type: none"> - Compur - KITA-119 SA (549 640) - Compur - KITA-119 U (549 657) - Draeger - Alcohol 25/a Methanol (81 01 631) - DFG (D) (Lösungsmittelgemische 6), DFG (E) (Solvent mixtures 6) - 1998, 2002 - EU project BC/CEN/ENTR/000/2002-16 card 65-1 (2004) - Draeger - Alcohol 25/a (81 01 631) - Draeger - Alcohol 100/a (CH 29 701) 	
	BGV: ---	Andre opplysninger: H (AN, EU)	

N AN = Administrative Norm. | KV = Korttidsverdi. | TV = Takverdi. | BGV = Biologisk grenseverdi. | Andre opplysninger: H = Stoffer som kan tas opp gjennom huden. K = Kreftfremkallende stoffer. M = Stoffer som skal betraktes som arvestoffskadelige (mutagene). R = Reproduksjonsskadelige stoffer. A = Allergifremkallende stoffer.

Metanol						
Bruksområde	Eksponeeringsvei / omgivende miljø	Virkninger på helsen	Deskriptor	Verdi	Enhet	Merknad
Arbeider / arbeidstaker	Menneske - gjennom huden	Korttids, systemiske effekter	DNEL	40	mg/kg body weight/day	
Arbeider / arbeidstaker	Menneske - ved innånding	Korttids, systemiske effekter	DNEL	260	mg/m ³	
Arbeider / arbeidstaker	Menneske - ved innånding	Korttids, lokale effekter	DNEL	260	mg/m ³	
Arbeider / arbeidstaker	Menneske - gjennom huden	Langtids, systemiske effekter	DNEL	40	mg/kg body weight/day	
Arbeider / arbeidstaker	Menneske - ved innånding	Langtids, systemiske effekter	DNEL	260	mg/m ³	
Arbeider / arbeidstaker	Menneske - ved innånding	Langtids, lokale effekter	DNEL	260	mg/m ³	

Forbruker	Menneske - gjennom huden	Korttids, systemiske effekter	DNEL	8	mg/kg body weight/day	
Forbruker	Menneske - ved innånding	Korttids, systemiske effekter	DNEL	50	mg/m ³	
Forbruker	Menneske - gjennom munnen	Korttids, systemiske effekter	DNEL	8	mg/kg body weight/day	
Forbruker	Menneske - gjennom huden	Langtids, systemiske effekter	DNEL	8	mg/kg body weight/day	
Forbruker	Menneske - ved innånding	Langtids, systemiske effekter	DNEL	50	mg/m ³	
Forbruker	Menneske - gjennom munnen	Langtids, systemiske effekter	DNEL	8	mg/kg body weight/day	
	Miljø - ferskvann		PNEC	154	mg/l	
	Miljø - sjøvann		PNEC	154	mg/l	
	Miljø - sediment, ferskvann		PNEC	570,4	mg/kg	
	Miljø - sediment, sjøvann		PNEC	57,04	mg/kg	
	Miljø - jord		PNEC	23,5	mg/kg	
	Miljø - vann, sporadisk (intermitterende) avgivelse		PNEC	1540	mg/l	
	Miljø - avløpsvannbehandlingsanlegg		PNEC	100	mg/l	

8.2 Eksponeringskontroll

8.2.1 Hensiktsmessige tekniske kontroller

Sørg for god utlufting. Dette kan oppnås med avsuging på stedet eller generell utblåsningsluft.

Dersom dette ikke er nok for å holde konsentrasjonen under AN- eller AGW-verdiene (maksimal tillatt konsentrasjon), bruk egnet åndedrettsvern.

Gjelder bare når det er oppført eksponeringsgrenseverdier her.

8.2.2 Individuelle vernetiltak, som f.eks. personlig verneutstyr

De generelle hygieniske forholdsregler i omgang med kjemikalier må overholdes.

Før pauser og ved arbeidets slutt skal hendene vaskes.

Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefôr.

Legg fra deg kontaminerte klær og sikkerhetsutrustning før du går inn i områder som blir brukt til å spise.

Vern av øyne/ansikt:

Vernebriller, tettsittende med sidevern (EN 166).

Hudvern - Håndvern:

Kjemikaliebestandige vernehansker (EN 374).

Anbefales

Ved kortvarig kontakt:

Vernehansker av Viton® / av fluorelastomer (EN 374)

Gjennombruddstid i minutter:

> 120

Ved langvarig kontakt:

Vernehansker av butylkautsjuk (EN 374).

Gjennombruddstid i minutter:

> 480

Litteraturangivelser

Det anbefales beskyttelseskremer for hender.

De påviste gjennombruddstider ifølge EN 374 del 3 ble ikke gjennomført under praksisbetingelsene.

Det anbefales en maksimal bæretid som tilsvarer 50% av gjennombruddstiden.

Side 7 av 13
 Sikkerhetsdatablad iht. forordning (EF) nr. 1907/2006, vedlegg II
 Revidert den / Versjon: 02.10.2015 / 0004
 Erstatte utgave fra / Versjon: 07.05.2014 / 0003
 Trer i kraft fra: 02.10.2015
 PDF-trykkdato: 19.10.2015
 Tankpatron - M5, M10, M28

Hudvern - Andre:
 Arbeidsverneklær (f.eks. vernesko EN ISO 20345, verneantrekk, langarmet).
 Avhengig av arbeidsgang.
 Verneantrekk, antistatisk (EN1149)
 Naturfiber eller varmebestandige syntetiske fiber

Åndedrettsvern:
 Ved overskridelse av AN.
 Ved kortvarig kontakt:
 Åndedrettsvern filter AX (EN 14387), markeringsfarge brun.
 Ved langvarig kontakt:
 Luftuavhengig åndedrettsvern.
 Følg tidsbegrensninger når det gjelder bruk av åndedrettsvern.

Varmefarer:
 Ikke relevant

Tilleggsinformasjon til vernehansker - Det er ikke gjennomført noen tester.
 Ved blandinger er valget foretatt med utgangspunkt i førstehåndskunnskap og på bakgrunn av informasjon om innholdsstoffene.
 Utvalget ble hentet for stoffer ut fra angivelser fra fabrikanten for hanskene.
 Det endelige valg av hanskemateriale må skje idet man tar hensyn til gjennombruddstidene, permeasjonsratene og degraderingen.
 Valget av en egnet hanske er ikke bare avhengig av materialet, men også av øvrige kvalitetskjenne tegn som varierer fra produsent til produsent.
 Ved blandinger er stabiliteten til hanskematerialer ikke forutsigbar og må derfor kontrolleres før bruk.
 Den nøyaktige gjennombruddstid for hanskematerialet må produsenten av vernehansker erfare og tilpasse.

8.2.3 Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen

Det foreligger foreløpig ingen informasjon om dette.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand:	Flytende
Farge:	Fargeløs
Lukt:	Alkoholisk
Luktterskel:	Ikke bestemt
pH-verdi:	Ikke bestemt
Smeltepunkt/smelteområde:	-98 °C
Kokepunkt/kokeområde:	64,7 °C
Flammepunkt:	11 °C
Fordampningshastighet:	Ikke bestemt
Antennelighet (fast stoff, gass):	Ikke bestemt
Nedre eksplosjonsgrense:	5,5 Vol-%
Øvre eksplosjonsgrense:	44 Vol-%
Damptrykk:	128 hPa (20°C)
Damptetthet (luft = 1):	1,11 (Litteraturangivelser)
Tetthet:	0,79 g/cm ³ (20°C)
Pakningstetthet:	Ikke bestemt
Løselighet:	Ikke bestemt
Vannløselighet:	Oppløselig
Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann):	-0,77 (Litteraturangivelser log Pow)
Selvantennelighet:	455 °C (Tenningsstemperatur)
Nedbrytningstemperatur:	Ikke bestemt
Viskositet:	0,597 mPas (20°C, Litteraturangivelser)
Eksplosjonsegenskaper:	Dannelse av eksplosjonsfarlige/lett antennelige damp- /luftblandinger mulig. Produktet er ikke eksplosjonsfarlig.
Oksidasjonsegenskaper:	Ikke bestemt

9.2 Andre opplysninger

Blandbarhet: Ikke bestemt

Side 8 av 13
 Sikkerhetsdatablad iht. forordning (EF) nr. 1907/2006, vedlegg II
 Revidert den / Versjon: 02.10.2015 / 0004
 Erstatte utgave fra / Versjon: 07.05.2014 / 0003
 Trer i kraft fra: 02.10.2015
 PDF-trykkdato: 19.10.2015
 Tankpatron - M5, M10, M28

Fettløselighet / løsemiddel:	Ikke bestemt
Konduktivitet:	Ikke bestemt
Overflatespenning:	Ikke bestemt
Løsemiddelinnhold:	Ikke bestemt

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Produktet ble ikke testet.

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabil ved faglig korrekt lagring og håndtering.

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Ved riktig bruk oppstår ingen spalting.

10.4 Forhold som skal unngås

Se også avsnitt 7.

Oppvarming, åpne flammer, antenneskilder

Må beskyttes mot fuktighet.

Produktet er hygroskopisk.

Elektrostatisk opplading

10.5 Uforenlige materialer

Se også avsnitt 7.

Alkalimetaller

Jordalkalimetaller

Utvikling av:

Vannstoffgass

Eksoterm reaksjon mulig med:

Syrer

Syrehalogenider

Syreanhydrider

Reduksjonsmidler

Eksplisjonsfare med:

Oksidasjonsmidler

Perklorater

Peroksider

Perklorosyre

Kromtrioksid

Klorater

Salpetersyre

Nitrogenoksider

Halogener

Magnesium

Hydrogenperoksid

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Se også avsnitt 5.2.

Ingen spalting ved riktig bruk.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

For eventuell ytterligere informasjon om virkninger på helsen, se avsnitt 2.1 (klassifisering).

Metanol						
Giftighet / virkning	Endepunkt	Verdi	Enhet	Organisme	Testmetode	Merknad
Akutt giftighet, oral:	LD0	143	mg/kg	Menneske		

Side 9 av 13
 Sikkerhetsdatablad iht. forordning (EF) nr. 1907/2006, vedlegg II
 Revidert den / Versjon: 02.10.2015 / 0004
 Erstatte utgave fra / Versjon: 07.05.2014 / 0003
 Trer i kraft fra: 02.10.2015
 PDF-trykkdato: 19.10.2015
 Tankpatron - M5, M10, M28

Akutt giftighet, oral:	LD50	>5000	mg/kg	Rotte	IUCLID Chem. Data Sheet (ESIS)	Ikke relevant for klassifiseringen.
Akutt giftighet, oral:	ATE	300	mg/kg	Menneske		Erfaringer på mennesker.
Akutt giftighet, dermal:	LD50	17100	mg/kg	Kanin		EU-klassifiseringen stemmer hermed ikke overens.
Akutt giftighet, innånding:	LC50	85	mg/l/4h	Rotte		Ikke relevant for klassifiseringen.
Hudetsing/hudirritasjon:				Kanin		Lett irriterende
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:				Kanin	OECD 405 (Acute Eye Irritation/Corrosion)	Lett irriterende
Sensibilisering ved innånding/av huden:				Marsvin	OECD 406 (Skin Sensitisation)	Ikke sensibiliserende
Skader på arvestoffet i kjønnseller:					OECD 471 (Bacterial Reverse Mutation Test)	Negativ
Kreftframkallende egenskap:						i.d.f.
Reproduksjonstoksisitet:						i.d.f.
Giftvirkning på bestemte organer - enkelteksponering (STOT-SE):						i.d.f.
Giftvirkning på bestemte organer - gjentatt eksponering (STOT-RE):						i.d.f.
Aspirasjonsfare:						i.d.f.
Symptomer:						magesmerter, brekninger, hodepine, mage-tarmplager, søvnighet, forstyrrelser ved synet, tårer i øynene, kvalme, forvirret

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

For eventuell ytterligere informasjon om virkninger på miljøet, se avsnitt 2.1 (klassifisering).

Metanol							
Giftighet / virkning	Endepunkt	Tid	Verdi	Enhet	Organisme	Testmetode	Merknad
Giftighet for fisk:	LC50	96h	15400	mg/l	Lepomis macrochirus		
Giftighet for Daphnia:	EC50	48h	>10000	mg/l	Daphnia magna		
Giftighet for alger:	IC50	72h	8000	mg/l			
Persistens og nedbrytbarhet:	BOD5/CO D		<50	%			
Bioakkumuleringsevne:	BCF		28400		Chlorella vulgaris		
Mobilitet i jord:							i.d.f.
Resultater av PBT- og vPvB-vurdering:							i.d.f.
Andre skadevirkninger:							i.d.f.
Annen informasjon:	BOD		>60	%			Lett biologisk nedbrytbar
Annen informasjon:	DOC		<70	%			

Sikkerhetsdatablad iht. forordning (EF) nr. 1907/2006, vedlegg II
Revidert den / Versjon: 02.10.2015 / 0004
Erstatter utgave fra / Versjon: 07.05.2014 / 0003
Trer i kraft fra: 02.10.2015
PDF-trykkdato: 19.10.2015
Tankpatron - M5, M10, M28

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

For stoffet / blandingen / restmengden

Avfallsnøkkel-nr. EF:

De nevnte avfallsnøkklene er anbefalinger grunnlagt på forutsigbar bruk av dette produktet.

På grunn av denne spesielle bruken og muligheter for behandling av avfallsproduktet for bruker kan det under visse omstendigheter tilpasses andre avfallsnøkler. (2014/955/EU)

13 07 03 annet brensel (herunder blandinger)

Anbefaling:

Tømming i avløp skal frarådes.

Overhold lokale forskrifter fra myndighetene.

For eksempel egnet forbrenningsanlegg.

Kan for eksempel lagres på egnet deponi.

For forurenset emballasjemateriale

Overhold lokale forskrifter fra myndighetene.

Beholdere må tømmes fullstendig.

Emballasje som ikke er forurenset kan brukes på nytt.

Emballasje som ikke kan rengjøres, deponeres som stoffet.

Urensede beholdere må verken lages hull i, de må ikke skjæres opp eller sveises.

Rester kan utgjøre en eksplosjonsfare.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Generelle opplysninger

FN-nummer: 3473

Vei- / jernbanetransport (ADR/RID)

FN-forsendelsesnavn:

UN 3473 FUEL CELL CARTRIDGES

Transportfareklasse(r): 3

Emballasjegruppe: -

Klassifiseringskode: F3

LQ (ADR 2015): 1 L

Miljøfarer: Ikke relevant

Tunnel restriction code: E

Sjøtransport (IMDG-kode)

FN-forsendelsesnavn:

FUEL CELL CARTRIDGES

Transportfareklasse(r): 3

Emballasjegruppe: -

EmS: F-E, S-D

Havforurensende stoff (Marine Pollutant): i.a.

Miljøfarer: Ikke relevant

Transport med fly (IATA)

FN-forsendelsesnavn:

Fuel cell cartridges

Transportfareklasse(r): 3

Emballasjegruppe: -

Miljøfarer: Ikke relevant

Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Personer som arbeider med transport av farlig gods må ha fått nødvendig opplæring.

Forskriftene for sikring må overholdes av alle personer som deltar i transporten.

Det må tas forholdsregler for å unngå skader.

Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL og IBC-regelverket

Frakten transporteres ikke som masse gods, men som stykk gods, derfor er det ikke relevant.

Det tas her ikke hensyn til regler for mindre mengder.

Side 11 av 13
 Sikkerhetsdatablad iht. forordning (EF) nr. 1907/2006, vedlegg II
 Revidert den / Versjon: 02.10.2015 / 0004
 Erstatte utgave fra / Versjon: 07.05.2014 / 0003
 Trer i kraft fra: 02.10.2015
 PDF-trykkdato: 19.10.2015
 Tankpatron - M5, M10, M28

Farekode samt emballasje-koding på forespørsel.
 Følg særskilte bestemmelser (special provisions).

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering og merking, se avsnitt 2.

Innskrenkninger må overholdes:

Vær oppmerksom på arbeidsmedisinske forskrifter og forskrifter fra yrkesforeninger.

Vær oppmerksom på lov om vern av ungdom i arbeide (tysk forskrift).

Vær oppmerksom på lov om grunnbeskyttelse (tysk forskrift).

TA-luft:

I 100%

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Det foreligger ennå ingen stoffsikkerhet.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Endrede avsnitt:

1 - 16

Disse opplysningene refererer til produktet i leveringstilstand.

Innføring/opplæring av medarbeiderne i håndtering av farlige stoffer er nødvendig.

Opplæring av medarbeiderne i håndtering av farlig gods er nødvendig.

Etterfølgende setninger representerer de komplette H-setningene, koden for fareklasse og farekategori (GHS/CLP) for produktet og innholdstoffene (nevnt i avsnitt 2 og 3).

H225 Meget brannfarlig væske og damp.

H301 Giftig ved svelging.

H311 Giftig ved hudkontakt.

H331 Giftig ved innånding.

H370 Forårsaker organskader.

Flam. Liq. — Flammable liquid

Acute Tox. — Acute toxicity - inhalation

Acute Tox. — Acute toxicity - dermal

STOT SE — Specific target organ toxicity - single exposure

Acute Tox. — Acute toxicity - oral

Forkortelser og akronymer som eventuelt er brukt i dette dokumentet:

AC Article Categories

ACGIH American Conference of Governmental Industrial Hygienists

ADR Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route

alkoholbest. alkoholbestandig

AN, KV, TV AN = Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære, KV = Korttidsverdi, TV = Takverdi (At-Veiledning, nr. 361)

Anm. Anmerkning

AOEL Acceptable Operator Exposure Level

AOX Adsorberbare organiske halogenforbindelser

ATE ""Acute Toxicity Estimate"" i henhold til Forordning (EF) 1272/2008 (CLP)"

BAM Bundesanstalt für Materialforschung und -prüfung (statlig organ for materialforskning og -kontroll, Tyskland)

BAuA Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin (= statsanstalt for arbeidsvern og arbeidsmedisin, Tyskland)

BCF Bioconcentration factor (= biokonsentrasjonsfaktor)

bem. bemerkning

BGV Biologisk grenseverdi

BHT Butylhydroxytoluol (= 2,6-Di-t-butyl-4-metyl-fenol)

BOD Biochemical oxygen demand (= Biokjemisk oksygenforbruk)

BSEF Bromine Science and Environmental Forum

Side 12 av 13

Sikkerhetsdatablad iht. forordning (EF) nr. 1907/2006, vedlegg II

Revidert den / Versjon: 02.10.2015 / 0004

Erstatter utgave fra / Versjon: 07.05.2014 / 0003

Trer i kraft fra: 02.10.2015

PDF-trykkdato: 19.10.2015

Tankpatron - M5, M10, M28

bw body weight (= kroppsvekt)
ca. cirka
CAS Chemical Abstracts Service
CEC Coordinating European Council for the Development of Performance Tests for Fuels, Lubricants and Other Fluids
CESIO Comité Européen des Agents de Surface et de leurs Intermédiaires Organiques
CIPAC Collaborative International Pesticides Analytical Council
CLP Classification, Labelling and Packaging (FORORDNING (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger)
CMR carcinogenic, mutagenic, reproductive toxic (karsinogen, mutagen, reproduktiv gift)
COD Chemical oxygen demand (= Kjemisk oksygenforbruk)
CTFA Cosmetic, Toiletry, and Fragrance Association
DMEL Derived Minimum Effect Level
DNEL Derived No Effect Level
DOC Dissolved organic carbon (= Oppløst organisk kullstoff)
DT50 Dwell Time - 50% reduction of start concentration
dw dry weight (= tørrvekt)
e.l., osv. eller lignende, og så videre
ECHA European Chemicals Agency
EF Europeiske Fællesskap
EINECS European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS European List of Notified Chemical Substances
EPA United States Environmental Protection Agency (United States of America)
ERC Environmental Release Categories
EU Europeiske Union
EØF Europeiske Økonomiske Fællesskap
EØS Europeiske Økonomiske Samarbeidsområdet
f.eks. for eksempel
Faks. Faksnummer
GHS Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (= Globalt Harmoniserte System for klassifisering og merking av kjemikalier)
GWP Global warming potential (= Drivhuspotensial)
HET-CAM Hen's Egg Test - Chorionallantoic Membrane
HGWP Halocarbon Global Warming Potential
hhv. henholdsvis
i.a. ikke anvendelig
i.d. ikke disponibel
i.d.f. ingen data foreligger
i.k. ikke kontrollert
IARC International Agency for Research on Cancer
IATA International Air Transport Association
IBC Intermediate Bulk Container
IBC (Code) International Bulk Chemical (Code)
iht., iflg. i henhold til, ifølge
IMDG-kode International Maritime Code for Dangerous Goods (IMDG-code)
inkl. inklusive
IUCLID International Uniform Chemical Information Database
Kons. Konsentrasjon
LQ Limited Quantities
Min., min. Minut(er) eller minsta eller minimum
NIOSH National Institute of Occupational Safety and Health (United States of America)
ODP Ozone Depletion Potential (= Osonnedbrytingspotensial)
OECD Organisation for Economic Co-operation and Development
org. organisk
PAK polisykliske aromatiske kullvannstoffer
PBT persistent, bioaccumulative and toxic (= persistente, bioakkumulerende, toksiske)
PC Chemical product category
PE Polyetylen
PNEC Predicted No Effect Concentration
PROC Process category
PTFE Polytetrafluoretylen

Side 13 av 13

Sikkerhetsdatablad iht. forordning (EF) nr. 1907/2006, vedlegg II

Revidert den / Versjon: 02.10.2015 / 0004

Erstatter utgave fra / Versjon: 07.05.2014 / 0003

Trer i kraft fra: 02.10.2015

PDF-trykkdato: 19.10.2015

Tankpatron - M5, M10, M28

REACH Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (Forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, evaluering, autorisasjon og restriksjoner av kjemikalier)

REACH-IT List-No. 9xx-xxx-x No. is automatically assigned, e.g. to pre-registrations without a CAS No. or other numerical identifier. List Numbers do not have any legal significance, rather they are purely technical identifiers for processing a submission via REACH-IT.

resp. respektive

RID Règlement concernant le transport International ferroviaire de marchandises Dangereuses

SADT Self-Accelerating Decomposition Temperature (= selvakselererende nedbrytningstemperatur)

SU Sector of use

SVHC Substances of Very High Concern

ThOD Theoretical oxygen demand (= Teoretisk oksygenforbruk)

TOC Total organic carbon (= Totalt organisk kullstoff)

UN RTDG United Nations Recommendations on the Transport of Dangerous Goods

VbF Verordnung über brennbare Flüssigkeiten (= Forordning om brennbare væsker (Østerrike))

VOC Volatile organic compounds (= flyktige organiske forbindelser (FOF))

vPvB very persistent and very bioaccumulative

WHO World Health Organization (= Verdens helseorganisasjon)

wwt wet weight

Disse opplysningene skal beskrive produktet med hensyn til nødvendige sikkerhetstiltak. De tjener ikke til å tilsikre bestemte egenskaper. De tjener ikke til å tilsikre bestemte egenskaper og er basert på vår viten pr. dags dato.

Vi overtar intet ansvar.

Utstedt av:

Chemical Check GmbH, Chemical Check Platz 1-7, D-32839 Steinheim, Tel.: +49 5233 94 17 0, Fax: +49 5233 94 17 90

© Chemical Check GmbH Gefahrstoffberatung. Endring eller kopiering av dette dokumentet krever uttrykkelig godkjenning av Chemical Check GmbH Gefahrstoffberatung.